

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت معدن و تجارت

آمارها و شاخص‌های بین‌المللی

شاخص نوآوری جهانی

گزارش سال ۲۰۱۷

**Global Innovation Index
Report ۲۰۱۷**

گزارش شماره ۴۱

مرداد ۱۳۹۶

معاونت طرح و برنامه

دفتر آمار و نوآوری داده‌ها

شناسنامه گزارش:

عنوان: فارسی - شاخص نوآوری جهانی - گزارش سال ۲۰۱۷

انگلیسی - Report ۲۰۱۷ - Global Innovation Index

منبع: www.Weforum.org و www.Globalinnovationindex.org

دوره زمانی انتشار گزارش منبع: سالیانه

پیشینه: گزارش شماره ۵ - شاخص جهانی نوآوری ۲۰۱۴ (قابل دسترس در پورتال وزارت صنعت، معدن و تجارت: mimt.gov.ir بخش اطلاعات و آمار گزارش‌های بین‌المللی)

شماره تماس جهت ارائه نظرات: خانم جامی: ۸۱۷۶۲۴۹۶ - آقای سراج زاده: ۸۱۷۶۲۳۹۰

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه.....
۱	۱. معرفی شاخص نوآوری جهانی.....
۳	۲. معرفی مرجع.....
۴	۳. جایگاه ایران در شاخص نوآوری جهانی.....
۲۱	۴. وضعیت ایران در شاخص نوآوری جهانی در مقایسه با کشورهای منطقه و منتخب.....

پیشگفتار

با جهانی شدن اقتصاد و گسترش پیوندهای اقتصادی کشورها با یکدیگر، آمارها، داده‌ها و شاخص‌های مقایسه‌ای بین کشوری اهمیتی بیش از پیش یافته است. بر همین اساس برخی سازمان‌های معتبر بین‌المللی اقدام به گردآوری و انتشار آمارها و شاخص‌های مقایسه‌ای بین کشوری می‌نمایند.

اطلاع از آخرین وضعیت کشورمان در این شاخص‌ها می‌تواند نقش به‌سزائی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی سرمایه‌گذاران و فعالین تجاری و دیگر ذینفعان داشته باشد. لذا وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه خود می‌داند با انتشار مستمر و فراگیر اینگونه آمارها و شاخص‌ها در کشور، ضمن کمک به ایجاد شفافیت در فضای کلان اقتصادی کشور، دسترسی فعالان اقتصادی را به اطلاعات مذکور تسهیل نماید. در همین راستا، معاونت طرح و برنامه با هدف شناسایی و باز نشر اقلام آماری و شاخص‌های مهم اقتصادی مرتبط با بخش صنعت، معدن و تجارت، تهیه گزارش «آمارها و شاخص‌های بین‌المللی» را در دستور کار خود قرار داده است. این گزارش که بصورت ادواری منتشر می‌شود، شامل آمار و اقلام پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی بوده و فارغ از هر گونه تحلیل تخصصی، صرفاً در قالب آمارهای توصیفی ارائه می‌شود.

امید است این سری گزارش‌ها زمینه بهبود تصمیم‌ها و سیاستگذاری‌های مرتبط با فضای کسب و کار را فراهم سازد. همکاران محترم می‌توانند نظرات خود در زمینه موضوعات گزارش و ساختار آن را به دفتر آمار و فرآوری داده‌ها ارائه نمایند. این سلسله گزارش‌ها از طریق پورتال وزارتخانه نیز قابل بهره‌برداری می‌باشد.

یکی از الزامات ورود و حضور مستمر در بازارهای جهانی، عرضه کالاها و خدمات با کیفیت بالا است که از حیث تنوع پذیری نیز در وضعیت مناسبی قرار داشته باشند. بدیهی است کشوری امکان عرضه اینگونه کالاها و خدمات را داراست که قادر باشد با استفاده از زنجیره ارزش تولید جهانی و ورود به آن، ضمن رفع تنگناها و محدودیت ها، در ارتقاء سطح فناوری و دست یابی به تکنولوژی های به روز اقدام نماید.

از جمله عوامل موثر بر نوآوری، که همواره از آن به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی مستمر یاد می شود، سرمایه گذاری در فعالیتهای تحقیق و توسعه است. فعالیت های تحقیق و توسعه زمینه را برای ایجاد نوآوری و بهبود کیفیت، تنوع محصولات، کاهش هزینه های تولید، افزایش کارایی و قدرت رقابت پذیری در بازارهای داخلی و بین المللی و به تبع آن رشد صادرات فراهم می کند.

در این گزارش سعی شده تا با مقایسه وضعیت ایران و کشورهای هدف چشم انداز ۱۴۰۴ و منتخب جهانی، در شاخص نوآوری که یکی از زیر شاخص های رقابت پذیری جهانی است، تصویری از توانایی ها و ضعف های کشورمان ارائه نماییم.

۱. معرفی شاخص نوآوری جهانی^۱

شاخص نوآوری جهانی، به عنوان یک مرجع پیشرو، از طریق فراهم نمودن ابزارهای لازم و تدوین سیاست ها، به بهبود وضعیت تولید، بهره وری و اشتغال کمک می کند. این شاخص، با ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی غنی از معیارهای دقیق، فاکتورهای نوآوری را برای کشورها به صورت مستمر ارزیابی می نماید. شاخص نوآوری جهانی در دهمین ویرایش خود در سال ۲۰۱۷، تعداد ۱۲۷ کشور که حدود ۹۲٫۵ درصد از جمعیت و ۹۷٫۶ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان را تشکیل می دهند، مورد ارزیابی قرار داده است.

شاخص نوآوری جهانی یک پروژه رو به رشد و بهبود است، بطوریکه بر اساس آخرین تحقیقات در زمینه اندازه گیری نوآوری، داده های پیشین را مورد تجدید نظر قرار می دهد.

^۱ The Global Innovation Index (GII)

این شاخص به دو زیرشاخص^۲ ورودی و خروجی نوآوری تقسیم می شود. زیر شاخص ورودی شامل پنج رکن^۳ "نهادها"، "سرمایه انسانی و تحقیقات"، "زیرساخت"، "پیچیدگی بازار" و "پیچیدگی کسب و کار" است که عوامل موثر در گسترش فعالیت های ابتکاری را نشان می دهند.

زیرشاخص خروجی نیز شامل دو رکن "خروجی دانش و فناوری" و "خروجی خلاقانه" است که دلالت بر خروجی های نوآوری دارند.

هر یک از ارکان نوآوری نیز شامل چند زیر رکن^۴ می باشد و هر زیررکن در برگیرنده چند نماگر^۵ است. جدول شماره ۱، اجزا و نحوه محاسبه شاخص نوآوری جهانی را نشان می دهد:

جدول ۱.۱ اجزا و نحوه محاسبه شاخص نوآوری جهانی

عنوان	نحوه محاسبه
شاخص نوآوری جهانی	میانگین حسابی زیرشاخص های ورودی و خروجی نوآوری
زیرشاخص ورودی نوآوری	میانگین حسابی نمرات پنج رکن ورودی
زیرشاخص خروجی نوآوری	میانگین حسابی نمرات دو رکن خروجی
بهره وری نوآوری*	نسبت زیرشاخص خروجی به زیر شاخص ورودی

*: بیانگر آن است که چه میزان از محصولات نوآوری، از ورودی های نوآوری نشأت می گیرند.

شاخص نوآوری جهانی از طریق جمع آوری اطلاعات بیش از ۳۰ منبع، طیف وسیعی از عوامل محرکه نوآوری و نتایج آن را پوشش می دهد. اندازه این شاخص با امتیازی بین ۰ تا ۱۰۰ مشخص می شود. هرچه این رقم به عدد ۱۰۰ نزدیک تر باشد، نشانگر وضعیت بهتر آن کشور در شاخص نوآوری است. در جدول شماره ۲ توضیحات مربوط به زیرشاخص ها و ارکان آنها ارائه شده است.

۲ Sub-Index
 ۳ pillar
 ۴ sub-pillar
 ۵ indice

جدول ۱.۲ اجزا و ارکان شاخص نوآوری جهانی

عنوان	رکن	عنوان رکن	توضیح
شاخص نوآوری جهانی	زیرشاخص های ورودی نوآوری	۱	نهادها Institutions
		۲	سرمایه انسانی و پژوهش Human Capital & Research
		۳	زیرساخت Infrastructure
		۴	پیچیدگی بازار Market Sophistication
		۵	پیچیدگی کسب و کار Business Sophistication
زیر شاخص های خروجی نوآوری	۶	خروجی دانش و فناوری Knowledge & Technology Outputs	
	۷	خروجی خلاقانه Creative Outputs	

۲. معرفی مرجع

آمارهای مورد استفاده در این گزارش، با همکاری دانشگاه کورنل^۶، موسسه INSEAD و سازمان جهانی مالکیت معنوی^۷ سازمان ملل متحد تهیه و به صورت سالانه منتشر می شود. کلیه جداول آماری این گزارش از سایت های www.weforum.org و www.globalinnovationindex.org استخراج شده است.

^۶ Cornell University

^۷ World Intellectual Property Organization (WIPO)

۳. جایگاه ایران در شاخص نوآوری جهانی

جدول شماره ۳، اطلاعاتی از متغیرهای کلیدی و شاخص نوآوری جهانی ایران را نشان می دهد.

جدول ۳. اطلاعات متغیرهای کلیدی و شاخص نوآوری جهانی ایران

متغیرهای کلیدی		
۸۰	جمعیت (میلیون نفر)	
۴۱۲,۳	تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار)	
۱۷,۲۵۱	سرنانه تولید ناخالص داخلی (دلار بر مبنای برابری قدرت خرید)	
متوسط بالا	سطح درآمد	
شاخص نوآوری جهانی		
امتیاز (۰-۱۰۰) یا مقدار ^ا	رتبه	شاخص
۳۲,۱	۷۵	شاخص نوآوری جهانی
۳۵,۷	۹۸	زیرشاخص ورودی نوآوری
۲۸,۵	۵۷	زیرشاخص خروجی نوآوری
۰,۸ (مقدار)	۱۶	بهره‌وری نوآوری

^ا مقدار شاخص (Hard Data)، کمیته است که بر اساس آن امتیاز شاخص (۰-۱۰۰) و سپس رتبه کشور مشخص می شود.

یکی از مجموعه اطلاعات مفیدی که در گزارش شاخص نوآوری جهانی ارائه می شود، وضعیت این شاخص به تفکیک سطح درآمدی کشورها از سطح کم تا بالا می باشد. در جداول شماره ۴ الی ۱۰، اطلاعات رتبه، امتیاز و مقدار شاخص های زیر مجموعه ارکان نوآوری ایران و هم چنین مقدار شاخص ها بر حسب میانگین سطح درآمدی کشورها ارائه شده است. لازم به ذکر است، با استفاده از مقدار هر شاخص، می توان وضعیت کشورمان را با میانگین مقدار آن شاخص در سطوح درآمدی مختلف کشورها مقایسه کرده و جایگاه ایران را در این سطوح درآمدی مشخص نمود. همچنین در این جداول نقاط ضعف و قوت نماگرها با رنگ نارنجی و سبز مشخص شده است.

جدول ۴. اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۱) شاخص نوآوری جهانی ایران به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
۱- نهادها	فضای سیاسی	امنیت و ثبات سیاسی	-۰,۶۶	-۰,۸۰	-۰,۲۳	۰,۶۹	۱۰۵	۴۱,۹	-۰,۹	
		اثربخشی حاکمیت	۰,۲۶	-۰,۵۰	۰,۰۴	۱,۲۱	۸۲	۳۷	-۰,۲	
	فضای نظارتی	کیفیت و نحوه نظارت	۰,۲۸	-۰,۴۵	۰,۰۳	۱,۱۹	۱۲۶	۹,۴	-۱,۳	ضعف
		ضوابط قانونی	۰,۱۸	-۰,۶۰	-۰,۲۲	۱,۱۹	۱۱۶	۱۱,۵	-۱	ضعف
	محیط کسب و کار	هزینه اخراج کارگران مزاد (پرداخت هفتگی)	۱۸,۲۹	۲۶,۶۰	۱۷,۹۵	۱۴,۶۰	۹۷	۷۰,۱	۲۳,۱	
		سهولت راه اندازی کسب و کار	۸۵,۶۴	۸۲,۱۳	۸۴,۷۶	۹۰,۲۹	۷۷	۸۵,۱	۸۵,۱	
		سهولت در پرداخت دیون	۵۳,۶۹	۳۹,۸۵	۵۱,۶۳	۶۸,۲۴	۱۲۳	۲۵,۳	۲۵,۳	ضعف
		سهولت در پرداخت مالیات	۷۱,۱۹	۵۹,۵۲	۶۹,۵۱	۸۳,۸۳	۷۵	۶۹,۸	۶۹,۸	

جدول ۱.۵. اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۲) شاخص نوآوری جهانی ایران به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت / ضعف
۲- سرمایه انسانی و پژوهش	آموزش و پرورش	هزینه آموزش و پرورش (درصد از تولید ناخالص داخلی)	۴,۷۵	۴,۲۱	۴,۵۶	۵,۴۹	۱۰۱	۲۱,۳	۲,۹	
		هزینه سرانه آموزش دانش آموزان متوسطه (سهم از تولید ناخالص داخلی)	۲۵,۱۷	۱۷,۹۷	۱۷,۶۵	۲۴,۸۶	۸۱	۱۵	۱۵,۱	
		مدت زمان مورد انتظار برای تحصیل (سال)	۹,۶۷	۱۱,۸۶	۱۴,۳۱	۱۶,۵۶	۵۳	۶۳,۴	۱۴,۹	
		سواد خواندن، ریاضیات و علوم بر اساس شاخص های PISA ^۹	n/a	۴۰۵,۲۴	۴۱۶,۶۳	۴۸۹,۵۳	n/a	n/a	n/a	
		نسبت دانش آموز به معلم در دوره متوسطه	۲۷,۲۶	۲۰,۰۷	۱۵,۰۶	۱۱,۲۵	۷۴	۷۰,۲	۱۷	
	آموزش دانشگاهی ^{۱۰}	ثبت نام دوره دانشگاهی (%)	۷,۲۸	۲۸,۲۷	۴۷,۳۸	۶۶,۲۹	۲۳	۶۲,۹	۷۱,۹	قوت
		فارغ التحصیلان علوم و مهندسی (%)	۱۴,۴۴	۲۲,۰۶	۲۱,۰۴	۲۲,۷۶	۲	۹۵,۳	۴۶,۶	قوت
		تغییر رشته دانشجویان (جهت تبادل ایده و ایجاد نوآوری) (%)	۳,۴۲	۱,۵۳	۳,۴۵	۹,۹۶	۹۷	۱,۴	۰,۳	
	تحقیق و توسعه	سرانه پژوهشگران تمام وقت به جمعیت کشور (نفر / میلیون نفر)	۶۸,۴۷	۴۴۹,۱۴	۷۹۲,۸۶	۳,۶۸۰,۰۴	۵۶	۸,۲	۶۹۱,۴	
		هزینه های ناشی از تحقیق و توسعه (سهم از تولید ناخالص داخلی)	۰,۳۶	۰,۳۴	۰,۵۵	۱,۶۵	۷۸	۷,۲	۰,۳۰	
متوسط هزینه سه شرکت برتر هر کشور (میلیون دلار)		۰,۰۰	۳۷,۹۵	۱۵۴,۶۷	۱,۳۳۲,۳۳	۱۴۳	n/a	۰	ضعف	
میانگین امتیاز سه دانشگاه برتر هر کشور بر اساس شاخص رتبه بندی QS ^{۱۱} دانشگاه ها		۰,۱۸	۶,۹۳	۱۸,۴۸	۳۹,۹۷	۴۵	۲۵,۹	۲۵,۹		

^۹ Programme for International Student Assessment

^{۱۰} ایران در زیر رکن آموزش دانشگاهی، با رتبه ۳ و امتیاز ۶۳,۷ دارای نقطه قوت می باشد

^{۱۱} از تعداد ۱۲۷ کشور حاضر در این رتبه بندی، فقط اطلاعات ۴۲ کشور، برای محاسبه این نماگر موجود بوده و برای سایر کشورهایی که اطلاعاتی از آنها وجود نداشته، رتبه "۴۳" و امتیاز "۰" اختصاص داده شده است.

جدول ۶. اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۳) شاخص نوآوری جهانی ایران و به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
۳- زیر ساخت	فناوری اطلاعات و ارتباطات	دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات	۲,۶۸	۴,۴۱	۵,۹۸	۸,۰۸	۶۸	۶۲,۶	۶,۳	
		کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات	۰,۸۶	۲,۳۰	۴,۳۶	۶,۸۶	۹۱	۲۷,۴	۲,۷	
		خدمات دولتی آنلاین	۰,۲۸	۰,۴۶	۰,۵۷	۰,۷۷	۱۰۴	۳۳,۳	۰,۳	
		مشارکت الکترونیکی	۰,۵۹	۰,۴۹	۰,۵۷	۰,۷۵	۱۱۳	۲۰,۳	۰,۲	ضعف
	زیرساخت های عمومی	سرانه هزینه تولید برق (کیلو وات ساعت به نفر)	۵,۰۳۱,۱۵	۱,۱۳۵,۴۴	۳,۲۸۵,۸۴	۹,۳۹۶,۹۷	۵۷	۱۲,۶	۳۵۱۴,۳	
		عملکرد لجستیک	۳,۰۴	۲,۶۴	۲,۸۳	۳,۶۰	۹۴	۲۴,۹	۲,۶	
		تشکیل سرمایه ناخالص (سهام از تولید ناخالص داخلی)	۲۳,۲۲	۲۲,۲۷	۲۵,۳۳	۲۱,۸۱	۲۳	۵۷,۵	۲۸,۹	قوت
	پایداری اکولوژیک	نسبت تولید ناخالص داخلی به واحد مصرف انرژی (برابری قدرت خرید ۲۰۱۰ به کیلوگرم نفت خام)	۹,۲۹	۸,۸۴	۹,۷۳	۱۰,۱۵	۱۰۰	۱۸	۵,۳	
		عملکرد زیست محیطی براساس شاخص دانشگاه Yale و Columbia	۷۲,۰۸	۶۵,۷۷	۷۴,۱۱	۸۲,۱۸	۹۰	۶۶,۳	۶۶,۳	
		نسبت تعداد گواهینامه ایزو ۱۴۰۰۱ به میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی برابری قدرت خرید	۲,۶۰	۰,۵۶	۲,۷۳	۴,۴۵	۸۰	۳,۶	۰,۵	

جدول ۱.۷ اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۴) شاخص نوآوری جهانی ایران و به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
۴ - پیچیدگی بازار	اعتبار	سهولت اخذ اعتبار	۳۶,۷۶	۵۵,۷۴	۶۰,۲۹	۵۹,۷۹	۸۴	۴۵	۴۵	
		تخصیص اعتبار داخلی برای بخش خصوصی (سهم از تولید ناخالص داخلی)	۲۳,۸۲	۴۱,۶۱	۵۹,۸۳	۹۹,۰۹	۶۱	۲۱,۱	۵۴,۴	
		میزان تخصیص وام‌های خرد (سهم از تولید ناخالص داخلی)	۰,۹۸	۳,۶۳	۰,۹۵	۰,۱۵	n/a	n/a	n/a	
	سرمایه گذاری ^{۱۳}	سهولت حمایت از سرمایه گذاران کوچک	۴۳,۶۳	۵۳,۳۳	۵۸,۸۶	۶۲,۹۸	۱۲۱	۳۵	۳۵	ضعف
		بازار سرمایه (سهم از تولید ناخالص داخلی)	۲۱,۸۲	۲۸,۱۰	۴۱,۸۰	۹۳,۱۸	۵۲	۱۱,۷	۲۷,۴	
		سهم سرمایه گذاری های ریسک پذیر از تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید	۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۱۱	۹۲	n/a	۰	ضعف
	تجارت، رقابت و اندازه بازار	میانگین وزنی نرخ تعرفه‌های استفاده شده در واردات (%)	۸,۹۹	۵,۳۵	۳,۷۹	۱,۸۴	۱۲۴	۱۱,۶	۱۵,۲	ضعف
		شدت رقابت داخلی	۴,۶۷	۴,۸۸	۵,۰۱	۵,۴۲	۱۱۶	۵۴	۴,۲	ضعف
		اندازه بازار داخلی (میلیارد دلار بر مبنای برابری قدرت خرید)	۴۸,۰۶	۷۰۰,۳۲	۱,۱۸۳,۸۷	۱,۱۲۰,۷۶	۱۸	۷۳,۱	۱۴۵۹,۲	قوت

۱۳ ایران در زیررکن سرمایه گذاری، با رتبه ۱۲۶ و امتیاز ۲۰,۴ دارای نقطه ضعف می باشد.

جدول ۱.۸ اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۵) شاخص نوآوری جهانی ایران و به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
۵- پیچیدگی کسب و کار	دانش نیروی کار	سهام اشتغال دانش محور (%)	۳,۷۳	۱۷,۹۹	۲۳,۰۳	۳۸,۸۷	۸۱	۳۰,۲	۱۷,۷	
		سهام شرکت های ارائه دهنده خدمات آموزش رسمی (%)	۲۸,۴۱	۳۲,۰۵	۳۸,۴۳	۴۰,۳۷	n/a	n/a	n/a	
		سهام هزینه ناخالص تحقیق و توسعه توسط بنگاه از تولید ناخالص داخلی (%)	۰,۰۴	۰,۱۰	۰,۲۸	۱,۰۶	۶۷	۱,۹	۰,۱	
		سهام هزینه ناخالص تحقیق و توسعه از اعتبار تخصیص داده شده توسط بنگاه (%)	۵,۸۷	۱۵,۸۲	۲۵,۶۵	۴۳,۸۴	۴۹	۳۹,۶	۳۰,۹	
		سهام اشتغال زنان از کل نیروی کار	۲,۲۷	۱۰,۰۲	۱۳,۰۱	۱۸,۸۱	n/a	n/a	n/a	
	زنچیره نوآوری	ارتباط پژوهشی صنعت و دانشگاه	۳,۱۳	۳,۲۱	۳,۴۰	۴,۲۶	۹۷	۳۳,۶	۳	
		وضعیت توزیع شبکه های نوآوری	۳,۲۹	۳,۴۸	۳,۶۴	۴,۳۷	۷۶	۴۳,۳	۳,۶	
		سهام هزینه ناخالص تحقیق و توسعه تامین شده از خارج کشور به اعتبار تخصیص داده شده توسط بنگاه (%)	۳۰,۶۳	۸,۹۸	۹,۰۹	۱۴,۱۴	n/a	n/a	n/a	
		نسبت تعداد توافقات مسئولیت مشترک ^{۱۴} و کنسرسیوم ^{۱۵} به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۷	۹۴	۲,۱	۰	

^{۱۴} Joint Venture(JV)

^{۱۵} strategic alliance

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی				ایران			
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
جذب دانش ^{۱۷}		نسبت تعداد ثبت اختراعات مشترک ^{۱۶} حداقل در دو شرکت به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (نعداد/میلیارد دلار)	۰,۰۷	۰,۰۹	۰,۱۶	۳,۳۸	۱۱۱	۰,۱	۰	ضعف
		سهم حق امتیاز مالکیت معنوی از کل تجارت (%)	۰,۱۳	۰,۴۴	۰,۶۹	۱,۹۰	۸۵	۴,۹	۰,۲	
		سهم واردات فناوری پیشرفته به غیر از واردات مجدد از کل تجارت (%)	۷,۹۱	۷,۹۸	۹,۸۱	۱۰,۲۷	۱۱۵	۶,۸	۴	ضعف
		سهم واردات خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات از کل تجارت (%)	۱,۷۱	۰,۸۶	۰,۹۳	۱,۶۷	۹۳	۱۰,۷	۰,۶	
		سهم جریان ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی از تولید ناخالص داخلی (%)	۵,۳۲	۳,۱۸	۳,۹۴	۵,۳۲	۱۱۵	۴۵,۲	۰,۵	ضعف
		سهم افراد درگیر در خلق دانش در بنگاه های کسب و کار (%)	۱۷,۰۴	۲۰,۲۳	۲۳,۲۴	۴۲,۷۵	۶۰	۱۷,۸	۱۵	

^{۱۶} Patent families

^{۱۷} ایران در زیررکن جذب دانش، با رتبه ۱۲۴ و امتیاز ۱۸,۴ دارای نقطه ضعف می باشد

جدول ۱.۹ اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۶) شاخص نوآوری جهانی ایران و به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران			
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف	
۶- خروجی دانش و فناوری	خلق دانش ^{۱۸}	نسبت تعداد ثبت اختراعات داخلی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۰,۲۵	۱,۲۷	۳,۰۲	۷,۶۵	۱۲	۵۳,۸	۱۰,۱	قوت	
		نسبت تعداد درخواست های ثبت اختراع سطح بین المللی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۰,۰۶	۰,۱۰	۰,۲۳	۲,۵۰	۸۵	۰,۵	۰		
		نسبت تعداد مدل های کاربردی داخلی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۰,۱۹	۳,۱۹	۳,۲۳	۱,۲۶	n/a	n/a	n/a	n/a	
		نسبت تعداد مقالات علمی و فنی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۸,۶۶	۷,۲۲	۱۰,۸۲	۳۰,۰۱	۳۵	۲۹,۸	۲۱,۵	قوت	
		تعداد مقالات استناد شده براساس شاخص H ^{۱۹}	۷۸,۹۱	۱۲۰,۳۷	۱۶۶,۲۸	۴۲۲,۲۱	۴۱	۱۵,۹	۱۹۹	قوت	

۱۸ ایران در زیر رکن خلق دانش، با رتبه ۳۶ و امتیاز ۲۵ دارای نقطه قوت می باشد
 ۱۹ H Index: محاسبه شاخص H بر مبنای فراوانی استنادات داده شده به آثار منتشره یک فرد یا گروهی از افراد صورت می گیرد.

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی				ایران			
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
تأثیر دانش ^{۲۰}		نسبت نرخ رشد تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید به نیروی کار	۲,۳۲	۱,۱۹	۰,۶۹	۰,۷۰	۱۸	۷۱,۵	۳,۶	قوت
		سرانه کسب و کارهای جدید به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۴ سال (هزار نفر)	۰,۴۵	۱,۰۰	۳,۲۸	۶,۱۲	n/a	n/a	n/a	
		سهم هزینه کرد برای نرم افزارهای کامپیوتری به تولید ناخالص داخلی (%)	۰,۰۷	۰,۱۹	۰,۲۱	۰,۴۲	۶۷	۲۱,۲	۰,۲	
		نسبت تعداد گواهینامه های کیفیت ایزو ۹۰۰۱ به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (میلیارد دلار)	۱,۳۳	۲,۷۳	۹,۳۵	۱۴,۶۹	۹۳	۳,۱	۱,۹	
		سهم تولید کنندگان فناوری های پیشرفته و نیمه پیشرفته از کل تولید کنندگان (%)	۸,۶۸	۱۵,۸۳	۲۱,۹۷	۳۳,۷۴	۳۶	۴۵,۵	۰,۳	قوت
انتشار دانش ^{۲۱}		سهم درآمد حاصل از مالکیت معنوی از کل تجارت (%)	۰,۰۵	۰,۱۱	۰,۰۸	۱,۲۰	۸۲	۰,۷	۰	
		سهم صادرات فناوری پیشرفته به غیر از صادرات مجدد از کل تجارت (%)	۰,۳۴	۲,۱۵	۴,۵۵	۶,۸۷	۸۱	۱,۸	۰,۵	
		سهم صادرات خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات از کل تجارت (%)	۲,۳۴	۲,۳۴	۱,۷۳	۲,۹۹	۱۱۶	۱,۴	۰,۲	ضعف
		سهم جریان خروجی سرمایه گذاری مستقیم خارجی از تولید ناخالص داخلی (%)	۰,۵۲	۰,۲۲	۰,۹۵	۳,۵۹	۱۰۱	۲۹,۷	۰	

۲۰ ایران در زیر رکن تأثیر دانش، با رتبه ۲۴ و امتیاز ۴۲,۵ دارای نقطه قوت می باشد
 ۲۱ ایران در زیر رکن انتشار دانش، با رتبه ۱۲۱ و امتیاز ۱۲,۷ دارای نقطه ضعف می باشد

جدول ۱۰. اطلاعات زیر مجموعه های رکن (۷) شاخص نوآوری جهانی ایران و به تفکیک میانگین سطح درآمد کشورها در سال ۲۰۱۷

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران		
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار	نقطه قوت/ضعف
۷- خروجی خلاقانه	دارایی های نامشهود	نسبت تعداد علائم تجاری داخلی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۱۶,۷۲	۴۵,۹۷	۵۶,۸۰	۵۶,۹۶	n/a	n/a	n/a	
		نسبت تعداد طرح های صنعتی داخلی به تولید ناخالص داخلی بر مبنای برابری قدرت خرید (تعداد/میلیارد دلار)	۱,۲۶	۴,۴۸	۳,۰۹	۵,۳۵	۱۹	۳۴,۸	۶,۵	قوت
		خلق مدل کسب و کار و فناوری اطلاعات و ارتباطات	۳,۸۹	۴,۲۵	۴,۵۱	۵,۲۸	۷۰	۵۸,۸	۴,۵	
		خلق مدل سازمانی و فناوری اطلاعات و ارتباطات	۳,۴۰	۳,۸۷	۴,۰۴	۴,۹۳	۱۰۰	۴۳,۴	۳,۶	
	کالاها و خدمات خلاقانه	سهم صادرات خدمات فرهنگی و خلاقانه از کل تجارت (%)	۰,۲۳	۰,۰۸	۰,۵۸	۰,۸۵	n/a	n/a	n/a	
		سرانه فیلم های بلند ملی به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۹ سال (میلیون نفر)	۱,۳۰	۲,۹۰	۳,۳۰	۹,۳۵	۶۸	۵,۴	۱,۵	
		سرانه بازار رسانه ها و سرگرمی های جهانی به جمعیت ۱۵-۶۹ سال (هزار نفر)	n/a	۰,۰۵	۰,۱۹	۱,۲۶	۵۴	۱,۳	۰,۱	
		سهم تولیدکنندگان چاپ و نشر از کل تولید کنندگان (%)	۱,۵۵	۱,۱۲	۱,۶۲	۲,۲۱	۹۸	۰,۲	۰,۲	ضعف
		سهم صادرات کالاهای خلاقانه از کل تجارت (%)	۰,۰۷	۰,۸۶	۱,۷۰	۱,۹۰	۵۸	۱۵,۶	۰,۵	

رکن	زیر رکن	نماگر	میانگین مقدار شاخص به تفکیک سطح درآمدی					ایران	
			کم	متوسط پایین	متوسط بالا	بالا	رتبه	امتیاز	مقدار
خلاقیت آنلاین		سرانه دامنه های سطح بالا ^{۲۲} عمومی به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۹ سال (هزار نفر)	۰,۳۲	۱,۳۷	۵,۷۹	۳۳,۴۲	۷۹	۱,۸	۱,۸
		سرانه دامنه های سطح بالا کد کشوری ^{۲۳} به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۹ سال (هزار نفر)	۰,۷۷	۰,۹۱	۶,۵۲	۳۱,۶۹	۵۵	۴,۳	۴,۳
		سرانه ویرایش های دانشنامه ویکی پدیا به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۹ سال (میلیون نفر)	۹,۹۳	۳۳,۶۹	۴۶,۰۹	۶۰,۳۷	۵۵	۵۰,۱	۵۰,۱
		سرانه فیلم های بارگذاری شده در سایت یوتیوب ^{۲۴} به جمعیت رده سنی ۱۵-۶۹ سال (میلیون نفر)	۰,۹۴	۱۱,۴۳	۲۵,۳۲	۴۸,۲۰	n/a	n/a	n/a

^{۲۲} Top-level domains

^{۲۳} Country-Code

^{۲۴} YouTube

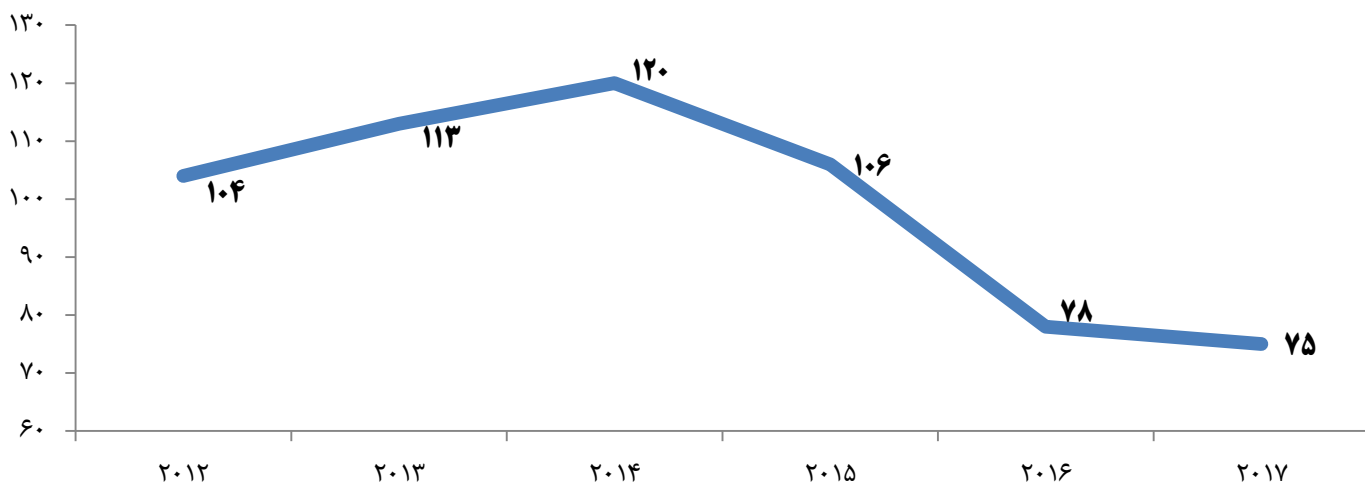
روند تغییرات رتبه و امتیاز ایران در شاخص "نوآوری جهانی" و ارکان آن طی سال های ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷ در جدول شماره ۱۱ نشان داده شده است.

جدول ۱۱. رتبه و امتیاز ایران در شاخص و ارکان نوآوری جهانی طی دوره ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷

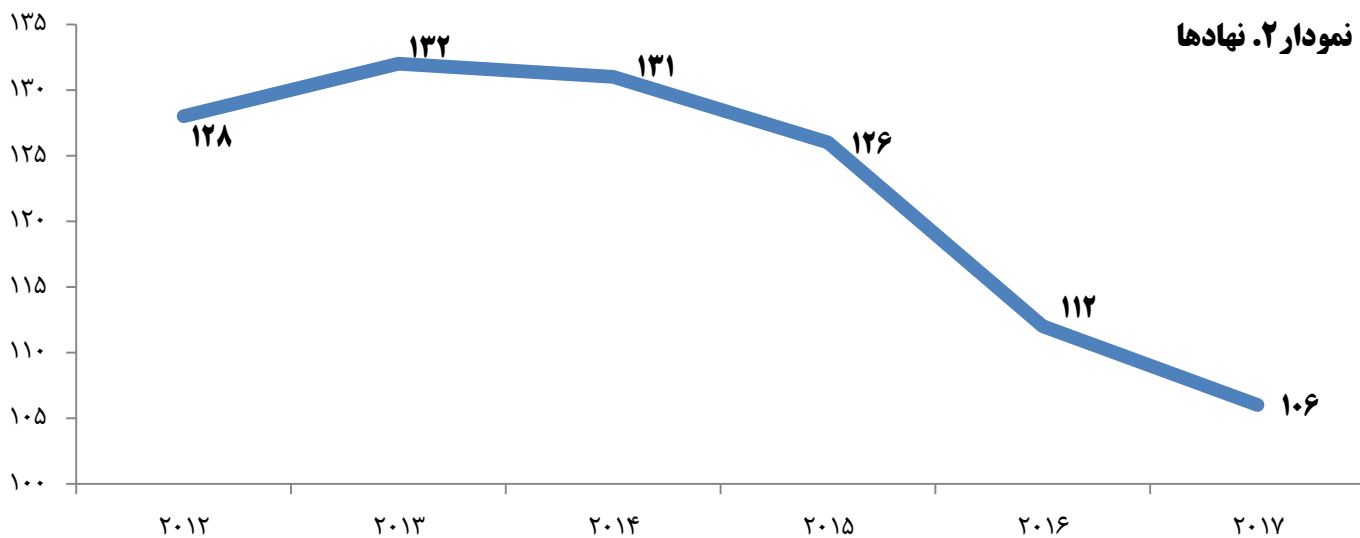
۲۰۱۷ (از ۱۲۷ کشور)		۲۰۱۶ (از ۱۲۸ کشور)		۲۰۱۵ (از ۱۴۱ کشور)		۲۰۱۴ (از ۱۴۳ کشور)		۲۰۱۳ (از ۱۴۲ کشور)		۲۰۱۲ (از ۱۴۳ کشور)		شاخص نوآوری جهانی و ارکان آن
رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	
۳۲,۱	۷۵	۳۰,۵	۷۸	۲۸,۴	۱۰۶	۲۶,۱	۱۲۰	۲۷,۳	۱۱۳	۲۷,۳	۱۰۴	شاخص نوآوری جهانی (GII)
۴۶,۶	۱۰۶	۴۵,۹	۱۱۲	۴۴,۳	۱۲۶	۴۳,۰	۱۳۱	۴۲,۸	۱۳۲	۳۶,۴	۱۲۸	نهادهای
۳۷,۵	۴۵	۳۶,۹	۴۸	۳۷,۱	۴۶	۳۶,۴	۴۶	۳۵,۰	۵۶	۴۰,۳	۵۴	سرمایه انسانی و پژوهش
۳۶,۲	۹۹	۳۶,۷	۹۱	۳۹,۹	۶۸	۳۳,۶	۸۱	۲۹,۴	۷۹	۲۹,۳	۸۸	زیرساخت
۳۵,۵	۱۱۲	۳۶,۲	۱۰۲	۲۹,۹	۱۳۹	۳۵,۹	۱۳۹	۳۱,۶	۱۳۳	۲۰,۳	۱۳۳	پیچیدگی بازار
۲۲,۸	۱۱۵	۲۲,۸	۱۱۱	۲۲,۶	۱۳۰	۱۷,۳	۱۳۶	۲۳,۲	۱۲۰	۴۳,۳	۴۹	پیچیدگی کسب و کار
۲۶,۷	۴۷	۲۴,۰	۶۵	۲۲,۵	۹۰	۲۰,۰	۱۱۳	۲۰,۹	۹۶	۲۵,۹	۷۳	خروجی دانش و فناوری
۳۰,۲	۶۵	۲۶,۷	۷۵	۲۱,۵	۱۱۶	۱۸,۱	۱۲۸	۲۳,۵	۱۲۷	۱۵,۷	۱۳۱	خروجی خلاقانه

روند تغییرات رتبه ایران در شاخص "نوآوری جهانی" و ارکان آن طی سال های ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷ در نمودارهای شماره ۱ الی ۸ نیز نشان داده می شود.

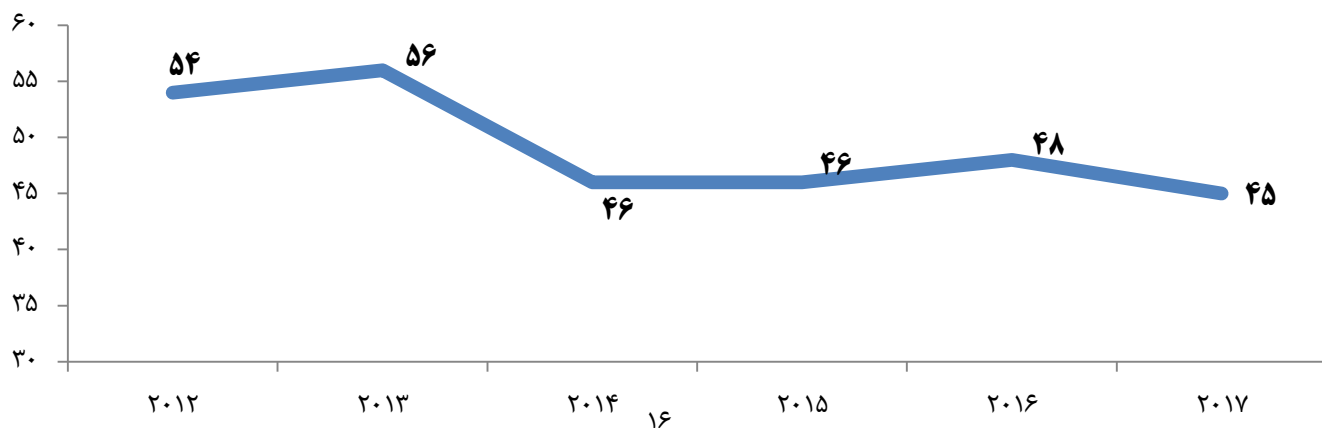
نمودار ۱. شاخص نوآوری جهانی

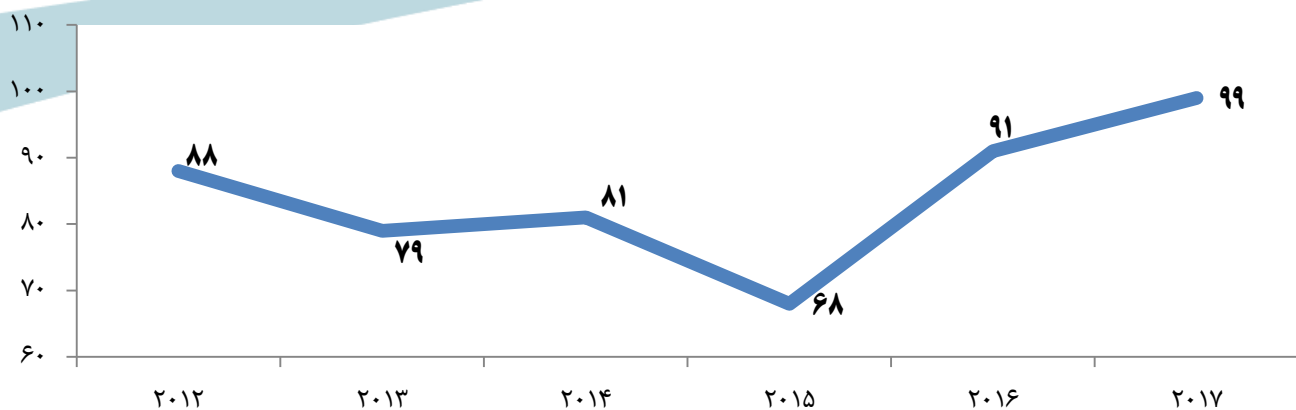
نمودار ۲. نهادها

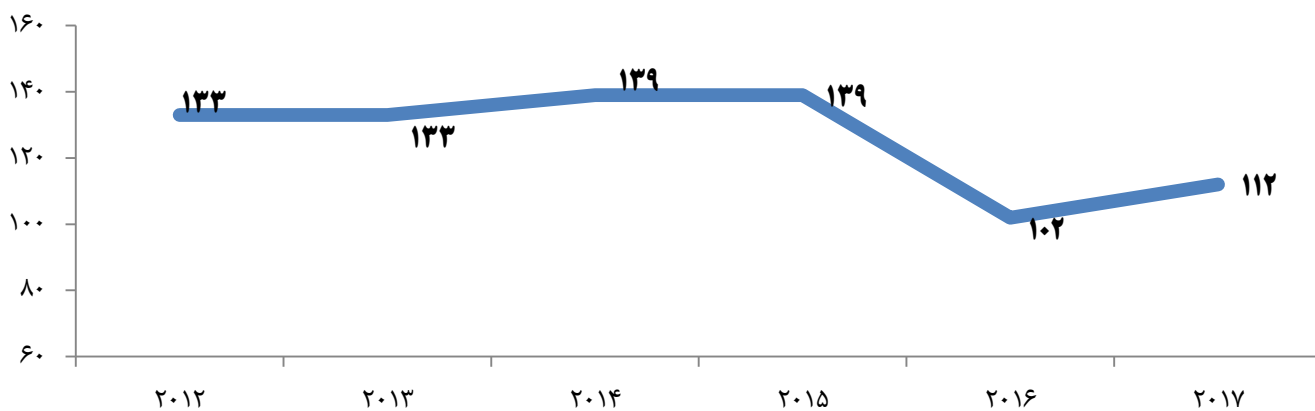
نمودار ۳. سرمایه انسانی و پژوهش

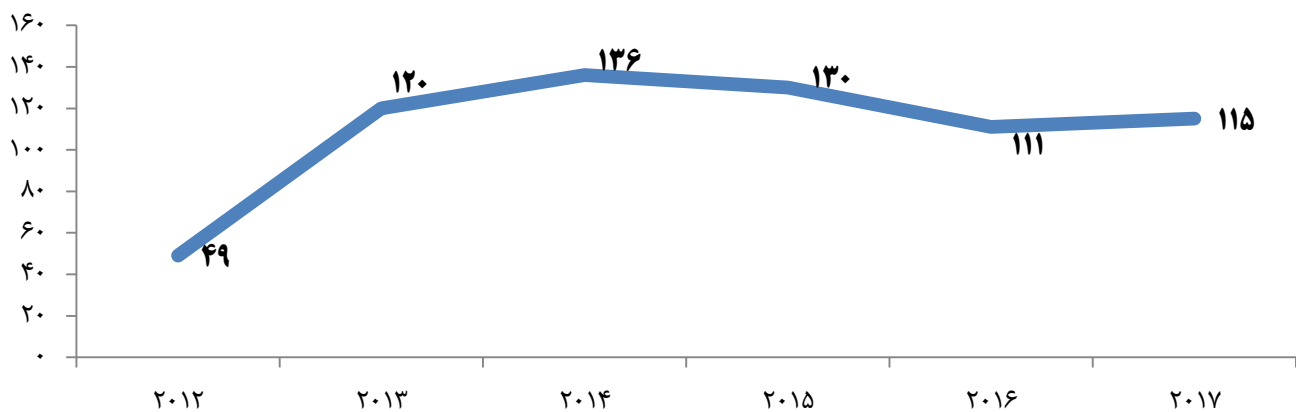
نمودار ۴. زیرساخت

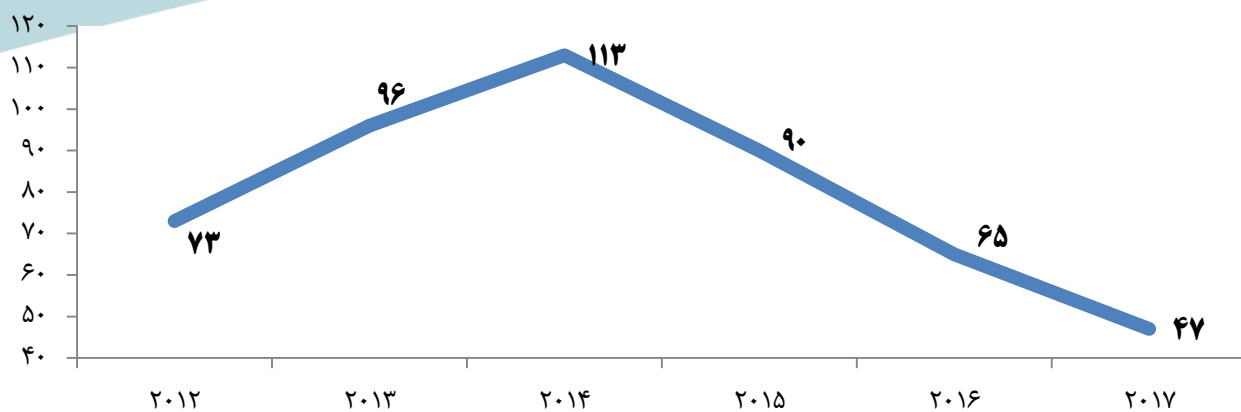
نمودار ۵. پیچیدگی بازار

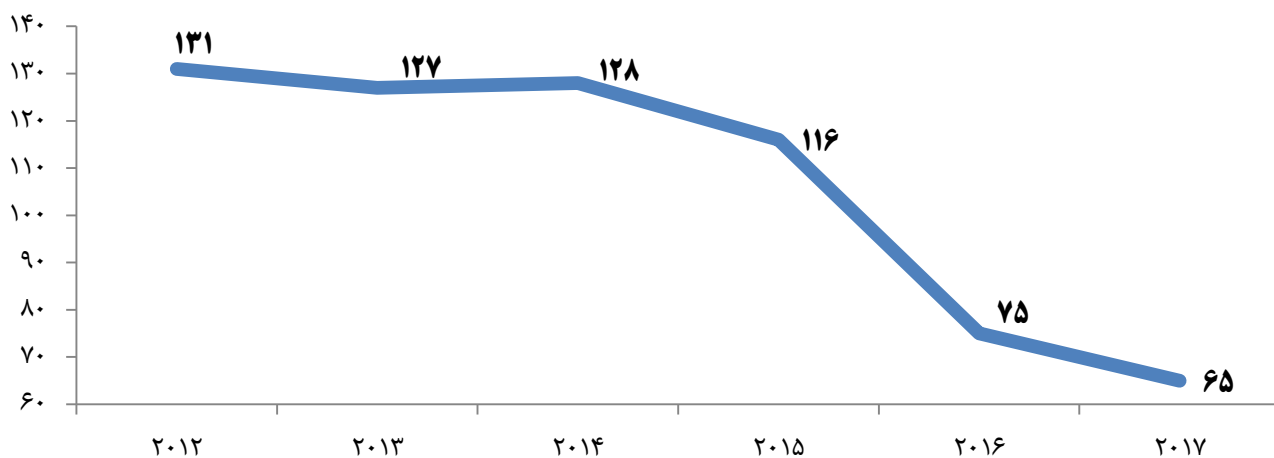
نمودار ۶. پیچیدگی کسب و کار

نمودار ۷. خروجی دانش و فناوری

نمودار ۸. خروجی خلاقانه

جدول شماره ۱۱ بهبود رتبه و امتیاز ایران از سال ۲۰۱۴ به بعد و ارتقاء ۲۸ و ۳۱ رتبه ای وضعیت کشورمان را به ترتیب در سال های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ نسبت به سال ۲۰۱۵ نشان می دهد. لازم است در بررسی عوامل موثر در بهبود رتبه ایران، به دو نکته زیر توجه شود:

۱- تعداد کشورهای مورد مطالعه در این گزارش از سال ۲۰۱۶ به بعد کاهش داشته، به طوری که تعداد این کشورها از ۱۴۱ کشور در سال ۲۰۱۵ به ۱۲۸ و ۱۲۷ کشور در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ رسیده است. نکته حائز اهمیت اینکه از ۱۳ کشور حذف شده از جامعه آماری در سال ۲۰۱۶، تنها ۵ کشور در سال قبل از آن، دارای رتبه ای بهتر نسبت به ایران بوده و حذف این تعداد کشور، تاثیر چندانی بر بهبود رتبه ایران در سال های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ نداشته است.

۲- نکته دیگر اینکه تعداد ۲۳ کشور از جامعه آماری سال ۲۰۱۵ که در این سال دارای رتبه بهتری نسبت به ایران بوده اند، در سال های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ با تنزل رتبه و امتیاز مواجه شده و جایگاه خود را از دست داده اند.

با توجه به بررسی امتیاز ارکان نوآوری، بهبود وضعیت ایران، بیشتر ناشی از فضای حمایتی از سرمایه گذاری، رقابت و اندازه بازار (در رکن پیچیدگی بازار)، فضای انگیزشی و حمایتی موسسات برای نوآوری و داشتن خروجی خلاقانه و خروجی دانش و فناوری می باشد.

جهت مقایسه نتایج این گزارش با گزارش مشابهی که توسط مجمع جهانی اقتصاد^{۲۵} از نظر رقابت پذیری اقتصادی منتشر می شود، در ادامه به خلاصه گزارش شاخص نوآوری مجمع جهانی اقتصاد اشاره می گردد. گزارش سالانه مجمع جهانی اقتصاد، در واقع ارزیابی بیش از ۱۱۰ متغیر مختلف در ۱۲ رکن، بین کشورهای مختلف است، که یکی از ارکان آن، شاخص "نوآوری"^{۲۶} می باشد. شاخص نوآوری با امتیازی متغیر از ۰ تا ۷ مشخص می شود. در گزارش ۲۰۱۶-۲۰۱۷ مجمع جهانی اقتصاد، از میان ۱۳۸ کشور جهان، ایران از نظر

^{۲۵} World Economic Forum

^{۲۶} Innovation

شاخص نوآوری با امتیاز ۳,۱۹ در رتبه ۸۹ قرار گرفته ، که نسبت به دوره قبل (۲۰۱۵-۲۰۱۶) با امتیاز ۳,۱۴ و رتبه ۹۰ یک پله بهبود یافته و تا حدود زیادی وضعیت ایران در شاخص نوآوری جهانی (GII) را تأیید می کند.

جدول شماره ۱۲ رتبه و امتیاز ایران را در شاخص و زیرشاخص های "نوآوری" مجمع جهانی اقتصاد در سه دوره زمانی اخیر نشان می دهد:

جدول ۱۲. رتبه ایران در شاخص و زیرشاخص های "نوآوری" مجمع جهانی اقتصاد

(۲۰۱۶-۲۰۱۷)		(۲۰۱۵-۲۰۱۶)		(۲۰۱۴-۲۰۱۵)		شاخص / زیرشاخص
رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	
۳,۱۹	۸۹	۳,۱۴	۹۰	۳,۱	۸۶	شاخص نوآوری
۳,۷	۱۰۸	۳,۶	۱۰۴	۳,۵	۹۴	ظرفیت نوآوری
۳,۹	۶۶	۴,۰	۵۶	۴,۱	۴۵	کیفیت موسسات تحقیقات علمی
۳,۱	۸۹	۲,۹	۱۰۵	۲,۷	۱۱۰	هزینه های بنگاهها در R&D
۳,۰	۱۰۵	۳,۲	۱۰۲	۳,۲	۱۰۲	همکاری دانشگاه و صنعت در R&D
۳,۳	۶۶	۳,۲	۸۲	۳,۲	۹۱	خرید دولت از محصولات با تکنولوژی پیشرفته
۴,۳	۴۴	۴,۳	۴۳	۴,۴	۴۶	دسترسی دانشمندان و مهندسان
۰,۱	۱۰۰	۰,۱	۱۰۴	۰,۱	۱۰۵	میزان ثبت اختراعات کاربردی (نسبت به میلیون جمعیت)

۴. مقایسه وضعیت ایران در شاخص نوآوری جهانی با کشورهای منطقه و منتخب

جداول شماره ۱۳ و ۱۴ رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منطقه و منتخب را در شاخص نوآوری جهانی طی سال های ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷ نشان می دهد. این جداول بر اساس رتبه کشورها در سال ۲۰۱۷ مرتب شده اند.

جدول ۱۳. رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منطقه در شاخص نوآوری جهانی طی دوره ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷

رتبه	۲۰۱۷ (از ۱۲۷ کشور)		۲۰۱۶ (از ۱۲۸ کشور)		۲۰۱۵ (از ۱۴۱ کشور)		۲۰۱۴ (از ۱۴۳ کشور)		۲۰۱۳ (از ۱۴۲ کشور)		۲۰۱۲ (از ۱۴۳ کشور)		کشورهای منطقه	رتبه
	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه		
۱	۵۳,۸۸	۱۷	۵۲,۲۸	۲۱	۵۳,۵۴	۲۲	۵۵,۴۶	۱۵	۵۵,۹۸	۱۴	۵۶,۰	۱۷	رژیم اشغالگر قدس	
۲	۴۳,۲۴	۳۵	۳۹,۳۵	۴۱	۴۰,۰۶	۴۷	۴۳,۲۵	۳۶	۴۱,۸۷	۳۸	۴۴,۴	۳۷	امارات	
۳	۳۸,۹۰	۴۳	۳۹,۰۳	۴۲	۳۷,۸۱	۵۸	۳۸,۲۰	۵۴	۳۶,۰۳	۶۸	۳۴,۱	۷۴	ترکیه	
۴	۳۷,۹۰	۴۹	۳۷,۴۷	۵۰	۳۹,۰۱	۵۰	۴۰,۳۱	۴۷	۴۱,۰۰	۴۳	۴۵,۵	۳۳	قطر	
۵	۳۶,۱۷	۵۵	۳۷,۷۵	۴۹	۴۰,۶۵	۴۳	۴۱,۶۱	۳۸	۴۱,۲۱	۴۲	۳۹,۳	۴۸	عربستان	
۶	۳۶,۱۰	۵۶	۳۳,۶۱	۶۷	۳۳,۲۰	۷۷	۳۵,۱۹	۶۹	۴۰,۰۲	۵۰	۳۷,۲	۵۵	کویت	
۷	۳۵,۶۵	۵۹	۳۵,۱۴	۶۰	۳۷,۳۱	۶۱	۳۶,۰۶	۶۵	۳۷,۵۹	۵۹	۳۴,۵	۶۹	ارمنستان	
۸	۳۴,۶۷	۶۶	۳۵,۴۸	۵۷	۳۷,۶۷	۵۹	۳۶,۲۶	۶۲	۳۶,۱۳	۶۷	۴۱,۱	۴۱	بحرین	
۹	۳۴,۳۹	۶۸	۳۳,۸۶	۶۴	۳۳,۸۳	۷۳	۳۴,۵۳	۷۴	۳۵,۵۶	۷۳	۳۴,۳	۷۱	گرجستان	

۲۰۱۷ (از ۱۲۷ کشور)		۲۰۱۶ (از ۱۲۸ کشور)		۲۰۱۵ (از ۱۴۱ کشور)		۲۰۱۴ (از ۱۴۳ کشور)		۲۰۱۳ (از ۱۴۲ کشور)		۲۰۱۲ (از ۱۴۳ کشور)		کشورهای منطقه	رتبه
امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه		
۳۲,۰۹	۷۵	۳۰,۵۲	۷۸	۲۸,۳۷	۱۰۶	۲۶,۱۴	۱۲۰	۲۷,۳۰	۱۱۳	۲۷,۳	۱۰۴	ایران	۱۰
۳۱,۸۳	۷۷	۳۲,۲۱	۷۳	۳۵,۰۰	۶۹	۳۳,۸۷	۷۵	۳۳,۲۵	۸۰	۳۹,۵	۴۷	عمان	۱۱
۳۱,۵۰	۷۸	۳۱,۵۱	۷۵	۳۱,۲۵	۸۲	۳۲,۷۵	۷۹	۳۲,۷۳	۸۴	۳۱,۹	۸۳	قزاقستان	۱۲
۳۰,۶۴	۸۱	۳۲,۷۰	۷۰	۳۳,۸۲	۷۴	۳۳,۶۰	۷۷	۳۵,۴۷	۷۵	۳۶,۲	۶۱	لبنان	۱۳
۳۰,۵۸	۸۲	۲۹,۶۴	۸۵	۳۰,۱۰	۹۳	۲۹,۶۰	۱۰۱	۲۸,۹۹	۱۰۵	۳۰,۴	۸۹	آذربایجان	۱۴
۳۰,۵۲	۸۳	۳۰,۰۴	۸۲	۳۳,۷۸	۷۵	۳۶,۲۱	۶۴	۳۷,۳۰	۶۱	۳۷,۱	۵۶	اردن	۱۵
۲۸,۱۶	۹۴	۲۹,۶۲	۸۶	۲۷,۴۶	۱۱۴	۲۳,۷۳	۱۳۷	۳۰,۰۰	۱۰۱	۲۷,۹	۱۰۸	تاجیکستان	۱۶
۲۸,۰۱	۹۵	۲۶,۶۲	۱۰۳	۲۷,۹۶	۱۰۹	۲۷,۷۵	۱۱۲	۲۶,۹۸	۱۱۷	۲۶,۴	۱۰۹	قرقیزستان	۱۷
۲۶,۰۰	۱۰۵	۲۵,۹۶	۱۰۷	۲۸,۹۱	۱۰۰	۳۰,۰۳	۹۹	۲۸,۴۸	۱۰۸	۲۷,۹	۱۰۳	مصر	۱۸
۲۳,۸۰	۱۱۳	۲۲,۶۳	۱۱۹	۲۳,۰۷	۱۳۱	۲۴,۰۰	۱۳۴	۲۳,۳۳	۱۳۷	۲۳,۱	۱۳۳	پاکستان	۱۹
۱۵,۶۴	۱۲۷	۱۴,۵۵	۱۲۸	۲۰,۸۰	۱۳۷	۲۳,۷۳	۱۴۱	۱۹,۳۲	۱۴۲	۱۹,۲	۱۳۹	یمن	۲۰

جدول ۱۴. رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منتخب در شاخص نوآوری جهانی طی دوره ۲۰۱۲ لغایت ۲۰۱۷

رتبه	۲۰۱۷ (از ۱۲۷ کشور)		۲۰۱۶ (از ۱۲۸ کشور)		۲۰۱۵ (از ۱۴۱ کشور)		۲۰۱۴ (از ۱۴۳ کشور)		۲۰۱۳ (از ۱۴۲ کشور)		۲۰۱۲ (از ۱۴۳ کشور)		کشورهای منتخب	رتبه
	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه		
۱	۶۱,۴۰	۴	۶۱,۴۰	۴	۶۱,۱۰	۵	۶۰,۰۹	۶	۶۰,۳۱	۵	۵۷,۷	۱۰	آمریکا	
۲	۵۸,۳۹	۹	۵۷,۹۴	۱۰	۵۷,۰۵	۱۲	۵۶,۰۲	۱۳	۵۵,۸۳	۱۵	۵۶,۲	۱۵	آلمان	
۳	۵۷,۷۰	۱۱	۵۷,۱۵	۱۱	۵۶,۲۶	۱۴	۵۵,۲۷	۱۶	۵۳,۳۱	۱۸	۵۳,۹	۲۱	کره جنوبی	
۴	۵۴,۷۲	۱۴	۵۴,۵۲	۱۶	۵۳,۹۷	۱۹	۵۲,۴۱	۲۱	۵۲,۲۳	۲۲	۵۱,۷	۲۵	ژاپن	
۵	۵۴,۱۸	۱۵	۵۴,۰۴	۱۸	۵۳,۵۹	۲۱	۵۲,۱۸	۲۲	۵۲,۸۳	۲۰	۵۱,۸	۲۴	فرانسه	
۶	۵۲,۵۴	۲۲	۵۰,۵۷	۲۵	۴۷,۴۷	۲۹	۴۶,۵۷	۲۹	۴۴,۶۶	۳۵	۴۵,۴	۳۴	چین	
۷	۴۶,۹۶	۲۹	۴۷,۱۷	۲۹	۴۶,۴۰	۳۱	۴۵,۶۵	۳۱	۴۷,۸۵	۲۹	۴۴,۵	۳۶	ایتالیا	
۸	۴۲,۷۲	۳۷	۴۳,۳۶	۳۵	۴۵,۹۸	۳۲	۴۵,۶۰	۳۳	۴۶,۹۲	۳۲	۴۵,۹	۳۲	مالزی	
۹	۳۸,۷۶	۴۵	۳۸,۵۰	۴۳	۳۹,۳۲	۴۸	۳۹,۱۴	۴۹	۳۷,۲۰	۶۲	۳۷,۹	۵۱	روسیه	
۱۰	۳۵,۴۷	۶۰	۳۳,۶۱	۶۶	۳۱,۷۴	۸۱	۳۳,۷۰	۷۶	۳۶,۱۷	۶۶	۳۵,۷	۶۴	هندوستان	
۱۱	۳۲,۰۹	۷۵	۳۰,۵۲	۷۸	۲۸,۳۷	۱۰۶	۲۶,۱۴	۱۲۰	۲۷,۳۰	۱۱۳	۲۷,۳	۱۰۴	ایران	

برای ارائه تصویری دقیق‌تر از جایگاه ایران در شاخص نوآوری جهانی در جداول شماره ۱۵ و ۱۶ امتیاز و رتبه کشورمان در ارکان این شاخص با برخی کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای تازه صنعتی شده منتخب و منطقه مورد مقایسه قرار گرفته است.

جدول ۱۵. رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منطقه در زیر شاخص نوآوری جهانی در سال ۲۰۱۷

رتبه	کشورهای منطقه	نهادهای		سرمایه انسانی و پژوهش		زیرساخت		پیچیدگی بازار		پیچیدگی کسب و کار		دانش و فناوری خروجی		خروجی خلاقانه	
		رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
۱	رژیم اشغالگر قدس	۴۹	۶۷,۹	۱۵	۵۶,۵	۲۸	۵۷,۸	۱۵	۶۱,۵	۵	۶۱,۵	۹	۴۹,۶	۳۰	۴۳,۹
۲	امارات	۲۵	۸۰,۶	۲۲	۵۱,۰	۲۹	۵۷,۵	۳۳	۵۲,۹	۲۵	۴۷,۸	۷۱	۲۰,۹	۴۷	۳۶,۱
۳	ترکیه	۹۵	۵۰,۶	۴۳	۳۸,۱	۶۸	۴۵,۷	۵۷	۴۷,۸	۷۵	۲۹,۳	۴۶	۲۷,۶	۳۱	۴۳,۴
۴	قطر	۳۷	۷۲,۸	۵۸	۳۳,۳	۲۶	۵۸,۱	۸۵	۴۲,۶	۸۴	۲۸,۰	۵۵	۲۳,۱	۵۴	۳۴,۵
۵	عربستان	۸۸	۵۲,۴	۳۱	۴۶,۵	۴۰	۵۳,۳	۵۱	۴۹,۴	۵۴	۳۵,۰	۶۲	۲۱,۶	۷۴	۲۸,۴
۶	کویت	۷۶	۵۵,۸	۶۸	۳۱,۳	۴۹	۵۱,۴	۵۸	۴۷,۸	۱۲۷	۱۵,۲	۴۱	۲۹,۷	۵۵	۳۴,۱
۷	ارمنستان	۶۳	۶۱,۹	۱۰۳	۱۹,۴	۹۱	۳۹,۰	۴۶	۵۰,۵	۸۵	۲۷,۷	۵۰	۲۵,۷	۴۴	۳۷,۵
۸	بحرین	۵۱	۶۷,۳	۷۳	۳۰,۶	۳۸	۵۴,۶	۸۴	۴۲,۷	۹۳	۲۶,۸	۷۳	۲۰,۸	۷۱	۲۹,۰
۹	گرجستان	۴۷	۶۸,۶	۸۹	۲۳,۶	۷۴	۴۳,۸	۵۳	۴۹,۲	۱۰۱	۲۵,۶	۵۴	۲۳,۹	۶۹	۲۹,۳
۱۰	ایران	۱۰۶	۴۶,۶	۴۵	۳۷,۵	۹۹	۳۶,۲	۱۱۲	۳۵,۵	۱۱۵	۲۲,۸	۴۷	۲۶,۷	۶۵	۳۰,۲
۱۱	عمان	۳۹	۷۱,۸	۵۱	۳۵,۸	۵۶	۴۸,۴	۷۲	۴۴,۲	۱۲۶	۱۷,۰	۱۰۰	۱۵,۶	۹۱	۲۴,۸

رتبه	کشورهای منطقه	نهادها		سرمایه انسانی و پژوهش		زیرساخت		پیچیدگی بازار		پیچیدگی کسب و کار		دانش و فناوری		خروجی خلاقانه	
		رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
۱۲	قزاقستان	۵۵	۶۶,۱	۷۱	۳۱,۰	۶۰	۴۷,۹	۸۰	۴۳,۲	۸۷	۲۷,۶	۸۸	۱۷,۸	۹۵	۲۱,۹
۱۳	لبنان	۱۰۰	۴۷,۹	۷۸	۲۹	۸۸	۴۰,۰	۹۶	۳۹,۴	۶۱	۳۳,۵	۸۲	۱۹,۱	۸۱	۲۷,۵
۱۴	آذربایجان	۷۴	۵۵,۹	۱۰۸	۱۷,۹	۵۰	۵۰,۵	۲۳	۵۵,۰۳	۱۱۰	۲۳,۸	۱۰۴	۱۵,۴	۸۷	۲۵,۵
۱۵	اردن	۶۴	۶۱,۶	۸۳	۲۶,۷	۸۷	۴۰,۱	۱۱۶	۳۲,۳	۱۰۴	۲۴,۷	۷۹	۱۹,۳	۷۲	۲۸,۶
۱۶	تاجیکستان	۱۰۸	۴۶,۴	۸۰	۲۸,۵	۱۲۰	۲۴,۸	۲۹	۵۳,۶	۱۰۷	۲۴,۲	۵۸	۲۲,۴	۱۰۶	۱۹,۲
۱۷	قرقیزستان	۱۰۲	۴۷,۶	۷۴	۳۰,۶	۹۴	۳۸,۲	۶۱	۴۶,۹	۸۹	۲۷,۵	۸۷	۱۸,۳	۱۱۱	۱۷,۴
۱۸	مصر	۱۲۱	۴۰,۴	۸۲	۲۶,۹	۹۳	۳۸,۴	۱۰۷	۳۶,۷	۱۲۰	۲۱,۰	۹۳	۱۷,۰	۹۷	۲۱,۶
۱۹	پاکستان	۱۲۴	۳۸,۰	۱۲۱	۱۲,۸	۱۰۹	۲۹,۰	۱۰۲	۳۸,۳	۷۸	۲۹,۰	۸۴	۱۸,۹	۱۱۲	۱۷,۴
۲۰	یمن	۱۲۶	۳۰,۶	۱۲۰	۱۳,۵	۱۲۶	۱۶,۳	۱۱۷	۳۲,۱	۱۲۳	۱۹,۵	۱۲۶	۶,۸	۱۲۴	۱۱,۰

جدول ۱۶. رتبه و امتیاز ایران و کشورهای منتخب در زیر شاخص نوآوری جهانی در سال ۲۰۱۷

رتبه	کشورهای منتخب	نهادهای		سرمایه انسانی و پژوهش		زیرساخت		پیچیدگی بازار		پیچیدگی کسب و کار		دانش و فناوری خروجی		خروجی خلاقانه	
		رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
۱	آمریکا	۱۷	۸۶,۲	۱۳	۵۷,۲	۲۱	۶۱,۰	۱	۸۳,۴	۸	۵۶,۴	۷	۵۴,۴	۱۰	۵۳,۵
۲	آلمان	۱۸	۸۳,۵	۱۰	۶۰,۱	۲۰	۶۱,۵	۱۶	۶۰,۰	۱۵	۵۱,۴	۸	۵۱,۱	۷	۵۵,۹
۳	کره جنوبی	۳۵	۷۴,۵	۲	۶۶,۲	۱۳	۶۳,۴	۱۴	۶۱,۶	۱۷	۵۱,۱	۶	۵۴,۷	۱۵	۴۹,۴
۴	ژاپن	۱۳	۸۷,۴	۱۴	۵۶,۷	۹	۶۴,۳	۱۲	۶۴,۳	۱۱	۵۴,۵	۱۲	۴۷,۱	۳۶	۴۰,۸
۵	فرانسه	۲۴	۸۰,۷	۱۲	۵۸,۱	۱۲	۶۳,۴	۱۱	۶۴,۳	۱۸	۵۰,۶	۲۰	۳۸,۵	۱۲	۵۱,۴
۶	چین	۷۸	۵۴,۸	۲۵	۴۹,۲	۲۷	۵۷,۹	۲۸	۵۴,۷	۹	۵۴,۵	۴	۵۶,۴	۲۶	۴۵,۳
۷	ایتالیا	۳۸	۷۱,۹	۳۲	۴۶,۳	۱۹	۶۱,۸	۳۶	۵۲,۶	۳۵	۳۹,۶	۲۶	۳۶,۱	۳۳	۴۲,۹
۸	مالزی	۵۳	۶۷,۰	۳۵	۴۱,۹	۴۵	۵۲,۴	۲۰	۵۷,۶	۴۸	۳۵,۷	۳۶	۳۱,۷	۴۵	۳۷,۳
۹	روسیه	۷۳	۵۶,۱	۲۳	۵۰,۰	۶۲	۴۷,۵	۶۰	۴۷,۱	۳۳	۴۰,۳	۴۵	۲۷,۶	۶۲	۳۱,۰
۱۰	هندوستان	۹۲	۵۱,۴	۶۴	۳۲,۳	۷۳	۴۴,۱	۳۹	۵۱,۹	۵۵	۳۴,۶	۳۸	۳۰,۳	۸۵	۲۵,۹
۱۱	ایران	۱۰۶	۴۶,۶	۴۵	۳۷,۵	۹۹	۳۶,۲	۱۱۲	۳۵,۵	۱۱۵	۲۲,۸	۴۷	۲۶,۷	۶۵	۳۰,۲

لازم به ذکر است، کشورهای سوئیس، سوئد و انگلستان، طی سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷ در شاخص " نوآوری جهانی"، رتبه های اول تا سوم را کسب نموده اند.

در ارتباط با ارکان نوآوری جهانی در سال ۲۰۱۷، ایران در مقایسه با کشورهای منطقه در رکن " سرمایه انسانی و پژوهش"، " خروجی دانش و فناوری" و " خروجی خلاقانه" نسبت به سایر ارکان از امتیاز بالاتری برخوردار است.

در بین کشورهای منتخب، کشور ژاپن در ارکان "نهادها" و "زیرساخت"، کشور آمریکا در ارکان " پیچیدگی بازار" و " پیچیدگی کسب و کار"، کشور کره جنوبی در رکن " سرمایه انسانی و پژوهش"، کشور آلمان در رکن " خروجی خلاقانه" و کشور چین در " خروجی دانش و فناوری" بالاترین امتیاز را کسب کرده اند.